

DN-16080002040200

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

March / April - 2022

Financial Accounting for Managers

(Old Course)

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જવાબના ભાગ રૂપે જરૂરી ગણતરીઓ બતાવો.

- 1 (A) યુનાઈટેડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ.નો પ્રોજેક્ટ છે કે રૂ. 37,50,000નો રોકડ ખર્ચ 10
આવતા વર્ષ દરમિયાન સમાન રીતે થશે. યુનાઈટેડ તેના પોર્ટફોલિયોમાંથી
સમયાંતરે માર્કેટેબલ સિક્યોરિટીઝનું વેચાણ કરીને તેની રોકડ જરૂરિયાતોને
પૂર્ણ કરવાની યોજના ધરાવે છે. ફર્મની માર્કેટેબલ સિક્યોરિટીઝનું 12%
કમાવવા માટે રોકાણ કરવામાં આવે છે અને સિક્યોરિટીઝને રોકડમાં
રૂપાંતરિત કરવાના વ્યવહાર દીઠ ખર્ચ રૂ. 40 છે.
- (a) રોકડ માટે માર્કેટેબલ સિક્યોરિટીઝના શ્રેષ્ઠ ટ્રાન્ઝેક્શનનું કદ નક્કી
કરવા માટે બૌમોલ મોડલનો ઉપયોગ કરો.
- (b) કંપનીનું સરેરાશ રોકડ બેલેન્સ શું હશે ?
- (c) દર વર્ષે કેટલા ટ્રાન્સફરની જરૂર પડશે ?
- (d) રોકડ બેલેન્સ જાળવવાનો કુલ વાર્ષિક ખર્ચ કેટલો હશે ?
- 1 (B) નેવિલ લિ. તેના ઉત્પાદન A અને B માટે નીચેની માહિતી પ્રદાન કરે છે : 10
- સામાન્ય વપરાશ : 300 એકમો દીઠ / અઠવાડિયે દરેક
મહત્તમ વપરાશ : 450 એકમો દીઠ / અઠવાડિયે દરેક
ન્યૂનતમ વપરાશ : 150 એકમો દીઠ / અઠવાડિયે દરેક
- પુનઃ ક્રમાંકિત જથ્થો : A-2400 એકમો
B-3600 એકમો
- પુનઃ ક્રમાંકન અવધિ : A-4 થી 6 અઠવાડિયા
B-2 થી 4 અઠવાડિયા
- કટોકટી ખરીદી સમયગાળા માટે : A-3 અઠવાડિયા
B-1 અઠવાડિયા

ઉપર આપેલ માહિતી પરથી નીચેની ગણતરી કરો :

- (1) ફરીથી ઓર્ડર સ્તર
- (2) ન્યૂનતમ સ્તર
- (3) મહત્તમ સ્તર
- (4) સરેરાશ સ્ટોક લેવલ
- (5) જોખમ સ્તર

અથવા

- 1 મિતાંશ લિમિટેડની નીચેની વિગતો પરથી એપ્રિલ, 2021થી જૂન 2021 ત્રણ 20 મહિના માટે રોકડ બજેટ તૈયાર કરો :

માહિતી	કુલ વેચાણ	કુલ ખરીદી	ઉત્પાદન ખર્ચ	વહીવટી ખર્ચ	વેચાણ ખર્ચ
ફેબ્રુઆરી, 21	3,50,000	2,20,000	75,000	20,000	14,000
માર્ચ, 21	4,80,000	2,60,000	60,000	20,000	22,000
એપ્રિલ, 21	4,00,000	3,00,000	55,000	20,000	20,000
મે, 21	3,60,000	2,80,000	65,000	24,000	16,000
જૂન, 21	5,00,000	3,20,000	70,000	24,000	24,000

વધારાની માહિતી :

- (1) રોકડ વેચાણ કુલ વેચાણના 25% છે. રોકડ વેચાણ પર 10% રોકડ ડિસ્કાઉન્ટની મંજૂરી છે. ક્રેડિટ સેલની રકમ આવતા મહિને પ્રાપ્ત થશે.
- (2) કુલ ખરીદીના 40% રોકડ ધોરણે છે અને રોકડ ખરીદી પર 5% ડિસ્કાઉન્ટ પ્રાપ્ત થાય છે, જ્યારે ક્રેડિટ ખરીદી માટે લેણાં ખરીદીના મહિનાથી ત્રીજા મહિનામાં ચૂકવવામાં આવે છે.
- (3) ચૂકવણી માટે સમય વિલંબ, ઉત્પાદન ખર્ચ 1/2 મહિનો છે, જ્યારે વહીવટી ખર્ચ 1/4 મહિનો છે અને વેચાણ ખર્ચ માટે 1 મહિનો છે.
- (4) કંપનીએ સ્ટાર કમ્પ્યુટર લિમિટેડના 50,000 ઈક્વિટી શેર ખરીદ્યા છે. દરેકની ફેસ વેલ્યુ રૂ. 1 છે, વર્ષ 2019માં પ્રતિ શેર રૂ. 50. દરેક શેરની પ્રવર્તમાન બજાર કિંમત રૂ. 120 છે. સ્ટાર કમ્પ્યુટરે 80%ના દરે ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું છે અને જૂન, 2021માં ડિવિડન્ડની રકમ ચૂકવી છે.
- (5) 8% ડિબેન્ચર પર ત્રિમાસિક વ્યાજ રૂ. 3,00,000 એપ્રિલ અને જુલાઈમાં ચૂકવવાપાત્ર છે.
- (6) એડવાન્સ ટેક્સનો હપ્તો રૂ. 22,000 સ્ટેટ બેંક ઓફ સૌરાષ્ટ્રમાં એપ્રિલ, 2021માં ચૂકવવામાં આવશે.

- (7) ચેક રૂ. 12,500 ગયા વર્ષના આવકવેરા રિફંડની રકમ એપ્રિલ, 2021માં પ્રાપ્ત થઈ હતી, તે જ 7મી મે બેંકમાં જમા કરવામાં આવી હતી, પરંતુ બેંકે 17મી મેના રોજ જય લિમિટેડના ખાતામાં જમા કરાવ્યું હતું.
- (8) એવો અંદાજ છે કે તા. 01-04-21ના રોજ બેલેન્સ રૂ. 87,500 છે.

2 નવ્યા લિ.ની નીચેની માહિતીમાંથી,

20

31મી માર્ચ, 2021ના રોજનું પાકું સરવૈયું

માહિતીઓ	રૂ.	રૂ.
શેરમૂડી :		
20,000, 12% પ્રેફ. શેર દરેકના રૂ. 10	2,00,000	-
30,000 ઈક્વિટી શેર દરેકના રૂ. 10	3,00,000	5,00,000
અનામતો :		
પ્રીમિયમ	50,000	-
સામાન્ય અનામત	1,00,000	-
નફા-નુકસાન ખાતું	70,000	2,20,000
9% ડિબેન્ચર	-	70,000
ચાલુ જવાબદારીઓ :		
લેણદારો	70,000	-
કરવેરો	30,000	1,00,000
	કુલ	8,90,000
કાયમી મિલકતો :		
સ્થાવર મિલકતો પડતર કિંમતે	3,00,000	-
પ્લાન્ટ અને મશીનરી પડતર કિંમતે	5,10,000	
બાદ : માંડી વાળેલ ઘસારો	1,50,000	6,60,000
રોકાણો :		
વ્યાપારી	40,000	-
બિન-વ્યાપારી	10,000	50,000
ચાલુ મિલકતો :		
સ્ટોક	90,000	-
દેવાદારો	78,000	-
રોકડ અને બેંક	2,000	-
પ્રારંભિક ખર્ચ	10,000	1,80,000
	કુલ	8,90,000

બેલેન્સ શીટ પર નોંધો :

- (1) રિપ્લેસમેન્ટ ખર્ચમાં રૂપાંતરિત કરવા માટે જરૂરી સંપત્તિના મૂળ ખર્ચમાં ઉમેરણો :
 ઈમારતો ..... રૂ. 50,000
 પ્લાન્ટ અને મશીનરી ..... રૂ. 1,10,000
- (2) પ્લાન્ટ અને મશીનરીના રિપ્લેસમેન્ટ ખર્ચ પર સંચિત અવમૂલ્યન રૂ. 1,86,000 થશે.
- (3) અપ્રચલિત સ્ટોકની રકમ રૂ. 2,000

નફા અને નુકસાન ખાતા પર નોંધો :

- (1) વર્ષ 2021 માટે વ્યાજ અને કર પહેલાંનો નફો રૂ. 1,06,200 છે.
- (2) પ્લાન્ટ અને મશીનરી પર વસૂલવામાં આવેલ અવમૂલ્યન રૂ. 52,000 હતું. વર્ષ માટે રિપ્લેસમેન્ટ ખર્ચ પર આધારિત અવમૂલ્યન રૂ. 62,000 તરીકે નિશ્ચિત છે.
- (3) મશીનરીના વેચાણ પર નફો ..... રૂ. 8,000
 ખરાબ દેવાની વસૂલાત ..... રૂ. 4,000
 ગુડવિલ રાઈટ ઓફ ..... રૂ. 6,000
 બિન-વ્યાપારી રોકાણમાંથી આવક ..... રૂ. 4,000

ગણતરી કરો :

- (1) કાર્યરત કુલ મૂડી પર ROR
- (2) નેટ કેપિટલ એમ્પ્લોઈડ પર ROR

અથવા

2 XYZ લિ.ની નીચેની માહિતીમાંથી, 20

31મી માર્ચ, 2021ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	6,00,000	જમીન અને મકાનો	4,50,000
10% પ્રેફ. શેરમૂડી	3,00,000	મશીન	3,00,000
સામાન્ય અનામત	2,10,000	ગૌણ કંપનીના શેરમાં રોકાણો	1,00,000
શેર પ્રીમિયમ	33,000	ABC કંપનીમાં રોકાણો	50,000
ડિબેન્ચર	3,00,000	સ્ટોક	2,00,000
લેણદારો	26,000	દેવાદારો	3,00,000
કર્મચારી નફાભાગ ભંડોળ	4,000	લેણીહૂંડી	1,30,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	30,000	રોકડ	40,000
દેવીહૂંડી	24,000	અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	20,000
બેંક ઓ.ડી.	36,000	ડિબેન્ચર ઉપર ડિસ્કાઉન્ટ	3,000
કરવેરાની જોગવાઈ	30,000		
	15,93,000		15,93,000

વધારાની માહિતી :

- (1) જમીન-મકાન અને સ્ટોકની પુનઃમૂલ્યાંકન કિંમત રૂ. 9,00,000 અને રૂ. 1,75,000.
- (2) કર અને વ્યાજ પહેલાનો નફો રૂ. 3,68,000 છે.
- (3) નીચેની વસ્તુઓ નફા-નુકસાન ખાતામાં સમાવવામાં આવેલ છે :
  - (A) ABC લિમિટેડના શેર પર 10% ડિવિડન્ડ.
  - (B) મશીનરીના વેચાણમાં નુકસાન રૂ. 2,000
  - (C) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ પર વ્યાજ રૂ. 5,000.

કુલ અને ચોખ્ખી મૂડી પર ROR શોધો.

- 3 (A) એક કંપની રૂ. 200 પ્રતિ યુનિટના ચલ ખર્ચે 500 યુનિટનું ઉત્પાદન કરે છે. તેની કિંમત રૂ. 250 પ્રતિ યુનિટ છે અને દર મહિને રૂ. 12,000નો નિશ્ચિત ખર્ચ છે. 15
- આ પ્રશ્ન માટે એકમો અને વેચાણ બંનેના સંદર્ભમાં બ્રેક-ઈવન પોઈન્ટની ગણતરી કરો. ઉપરાંત, 90% ક્ષમતા પર નફો દર્શાવો.
- (B) કંપની માટે વેચાણ રૂ. 80,000 છે, ચલ ખર્ચ રૂ. 4,000 છે અને નિશ્ચિત ખર્ચ રૂ. 4,000 છે. નીચેની ગણતરી કરો :
- (i) PVR
  - (ii) BEP (વેચાણ)
  - (iii) સલામતીનું માર્જિન અને
  - (iv) નફો.

અથવા

- 3 એમ લિમિટેડને લગતા નીચેના ડેટા. 15

વિગત	X	Y
એકમોનું વેચાણ (વેચાણની કિંમત રૂ. 200 પ્રતિ યુનિટ છે)	12,000	12,000
સ્થિર ખર્ચ	7,00,000	5,00,000
વર્ષ દીઠ નફો	5,00,000	7,00,000

ગણતરી કરો :

- (1) નફાજથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સમતુટ બિંદુ
- (3) ચલ ખર્ચ
- (4) વેચાણ એકમોનું સ્તર કે જેના પર બંને ઉત્પાદનો X અને Y સમાન નફો મેળવશે, તો પછી ઉત્પાદન X અને Yના કેટલા એકમો વેચવામાં આવે છે ?

4 મેનેજમેન્ટ કંટ્રોલ સ્ટ્રેટેજી સવિસ્તાર સમજાવો. 15

અથવા

4 સમજાવો : 15

- (A) લક્ષ્યાંક ખર્ચ
- (B) પરંપરાગત અને સરકારી એકાઉન્ટિંગ સિસ્ટમ વચ્ચેનો તફાવત

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Show necessary calculations as a part of answer.

1 (A) United Industries Ltd. projects that cash outlays 10

of Rs.37,50,000 will occur uniformly throughout the coming year. United plans to meet its cash requirements by periodically selling marketable securities from its portfolio. The firm's marketables securities are invested to earn 12% and the cost per transaction of converting securities to cash is Rs.40.

- (a) Use the Baumol Model to determine the optimal transaction size of marketable securities to cash.
- (b) What will be the company's average cash balance ?
- (c) How many transfer per year will be required ?
- (d) What will be the total annual cost maintaining cash balances ?

1 (B) Nevil ltd. provides the following information for its 10

product A & B :

Normal usage : 300 units Per/week each

Maximum usage : 450 units Per/week each

Minimum usage : 150 units Per/week each

Recorder Quantity :

A-2400 units

B-3600 units

Recorder period : A-4 to 6 weeks

B-2 to 4 weeks

For emergency

purchase period : A-3 weeks

B-1 weeks

From the information given above calculate the following :

- (1) Re-order level
- (2) Minimum level
- (3) Maximum level
- (4) Average stock level
- (5) Danger level

OR

1 From the following particulars of Mitansh Ltd., prepare 20
a cash budget for three months april 2021 to June 2021.

Particulars	Total sales	Total purchases	Manu.exp.	Adm.Exp.	Selling Exp.
February 21	3,50,000	2,20,000	75,000	20,000	14,000
March 21	4,80,000	2,60,000	60,000	20,000	22,000
April 21	4,00,000	3,00,000	55,000	20,000	20,000
May 21	3,60,000	2,80,000	65,000	24,000	16,000
June 21	5,00,000	3,20,000	70,000	24,000	24,000

Additional information :

- (1) Cash sales is 25% of total sales. Cash discount of 10% is allowed on cash sales. Amount of credit sales is received in next month.
- (2) 40% of total purchases is on cash basis and 5% discount is received on cash purchases, while dues for credit purchases are paid in third month from the month of purchases.
- (3) Time lag for payment of Manufacturing Expenses is 1/2 month, while that of Administrative Expenses is 1/4 month and for selling exp. is 1 month.
- (4) Company has purchased 50,000 equity shares of Stars Computer Ltd. each having face value of Rs. 1, at Rs. 50 per share in the year 2019. Prevailing market price of each share is Rs. 120. Star Computer has declared dividend at 80% and paid the amount of dividend in June 2021.
- (5) Quarterly interest on 8% debentures of Rs. 3,00,000 is payable in April and July.
- (6) An instalment of advance tax of Rs.22,000 will be paid in State Bank of Saurashtra in April 2021.
- (7) A cheque for Rs. 12,500 being amount of last year's income tax refund is received in April 2021, same is deposited in bank on 7th May but bank has credited Jay Ltd.'s A/c on 17th May.
- (8) It is estimated that balance on 01-04-21 will be Rs. 87,500.

2 From the following information of Nevya Ltd.

20

Balance Sheet as on 31st March, 2021

Particulars	Rs.	Rs.
Share capital :		
20,000 12% Pref. Shares Rs. 10 each	2,00,000	-
30,000 equity shares Rs. 10 each	3,00,000	5,00,000
Reserve :		
Premium	50,000	-
General Reserve	1,00,000	-
Profit & Loss A/c	70,000	2,20,000
9% Debentures	-	70,000
Current Liabilities :		
Creditors	70,000	-
Taxation	30,000	1,00,000
Total		8,90,000
Fixed Assets :		
Building at cost	3,00,000	-
Plant and Machinery at cost	5,10,000	
Less : Depreciation written off	1,50,000	3,60,000
Investments :		
Trading	40,000	-
Non-trading	10,000	50,000
Current Assets :		
Stock	90,000	-
Debtors	78,000	-
Cash and Bank	2,000	-
Preliminary Expenses	10,000	1,80,000
Total		8,90,000

Notes on Balance Sheet :

- (1) Additions to original costs of assets necessary to convert them to replacement cost :
 Building.....Rs. 50,000
 Plant and Machinery .....Rs. 1,10,000
- (2) Cumulative depreciation on replacement cost of plant and machinery would amount Rs. 1,86,000.
- (3) Obsolete stock amount to Rs. 2,000

Notes on Profit and loss Account :

- (1) The Profit before interest and tax for the year 2021 is Rs. 1,06,200.
- (2) Depreciation on Plant and Machinery charged was Rs. 52,000, depreciation based on replacement cost for the year is ascertain as Rs. 62,000.
- (3) Profit on sales of machinery Rs.8,000
 Recovery of Bad debts ..... Rs. 4,000
 Goodwill written of..... Rs. 6,000
 Income from non-trade investemnts ..... Rs. 4,000

Calclate :

- (1) ROR on Total Capital Employed
- (2) ROR on Net Capital Employd

OR

2 Balance Sheet of XYZ Ltd. as on 31-3-2021 is under : **20**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity share capital	6,00,000	Land-Building	4,50,000
10% Preference share capital	3,00,000	Machinery	3,00,000
General reserve	2,10,000	Shares of subsidiary company	1,00,000
Share premium	33,000	Shares of ABC Ltd.	50,000
Debentures	3,00,000	Stock	2,00,000
Creditors	26,000	Debtors	3,00,000
Workers profit sharing fund	4,000	Bills receivables	1,30,000
Provident fund	30,000	Cash	40,000
Bills payables	24,000	Prepaid expenses	20,000
Bank overdraft	36,000	Debenture discount	3,000
Provision for taxation	30,000		
	15,93,000		15,93,000

Additional Information :

- (1) Revaluation price of land-building and stock is Rs. 9,00,000 and Rs. 1,75,000.
- (2) Profit before tax and interest Rs. 3,68,000.
- (3) Following items are included in Profit-Loss A/c.
  - (A) 10% dividend on shares of ABC Ltd.
  - (B) Loss on sale of machinery Rs. 2,000
  - (C) Interest on bank overdraft Rs. 5,000.

Find out ROR on Total and Net capital.

3 (A) A company produces 500 units at a variable cost of **15**

Rs. 200 per unit. The price is Rs. 250 per unit and there is fixed expenses of Rs. 12,000 per month.

For this question, calculate Break-even point in terms of both units and sales. Also, show the profit at 90% capacity.

(B) For a company, sales are Rs. 80,000, variable costs are Rs. 4,000 and fixed costs are Rs. 4,000. Calculate the following :

- (i) PVR
- (ii) BEP (Sales)
- (iii) Margin of Safety, and
- (iv) Profit.

OR

3 Following Data to M Ltd. are related **15**

Particulars	X	Y
Selling Units (selling Price is Rs. 200 per Unit)	12,000	12,000
Fixed Cost	7,00,000	5,00,000
Profit per Year	5,00,000	7,00,000

Calculate :

- (1) Profit Volume Ratio
- (2) Break-Even Point
- (3) Variable cost
- (4) The level of sales units at which both the products X and Y will earn the same profit, then how many units are sold of Products X and Y ?

4 Explain Management Control Strategy in detail. 15

OR

4 Explain : 15

- (A) Target Costing
- (B) Deifference between traditional and Government accounting system.
